

ปี พ.ศ. 2555 (รวบรวมจาก 8 ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ 18 ระหว่างวันที่ 30 เมษายน – 6 พฤษภาคม 2555

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	5	6	6	5	6	6	5	6	8	5	4	4	6	7	7	7	6	6								

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	กระบือ	Haemorrhagic septicemia	กระบือ (1)
	แพะ	Brucellosis	เพชรบุรี (1) ชัยนาท (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	อหิวาต์สุกร	พัทลุง (1)
	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **รายงานโรคจาก Promed-mail :** โรค Avian Influenza ที่ภูฏาน พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในฝูงไก่เลี้ยงปล่อยหากินบริเวณบ้านในหมู่บ้าน Yangbari อำเภอ Mongar หน่วยราชการได้ประเมิณการแพร่กระจายของโรค กักกันสัตว์ ควบคุมการเคลื่อนย้าย ทำความสะอาดบริเวณที่มีการติดเชื่อโรค และทำลายสัตว์ป่วยที่อ่อนแอ พบนกเลี้ยงตายบริเวณถนน Santa Monica เมือง Yuen Long เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2555 จากการทดสอบตัวอย่างให้ผลบวกต่อ H5 กรมการเกษตร ประมงและการอนุรักษ์ของฮ่องกงได้ทำการฆ่าเชื้อโรคบริเวณที่พบนกตาย ส่งเจ้าหน้าที่เข้าสำรวจฟาร์ม 4 แห่งในรัศมี 3 กิโลเมตรจากจุดที่พบซากนก ซึ่งไม่พบการตายของไก่ด้วยอาการของไข้หวัดนกจากฟาร์มดังกล่าว และได้แจ้งเตือนเจ้าของฟาร์มสัตว์ปีกทั้งทางประกาศและจดหมายให้เฝ้าระวังการระบาดของโรคไข้หวัดนกในฟาร์ม โรค Anthrax ที่อินเดีย สวนสัตว์ในเมือง Delhi พบแรดอายุ 3 ปี 6 เดือน เพศผู้ ชื่อ Junior Raja ป่วยตายด้วยอาการที่สัมพันธ์กับโรคแอนแทรกซ์ องค์การสวนสัตว์ได้ผ่าซากพิสูจน์และตรวจตัวอย่างเลือดสัตว์ตายด้วยกล้องจุลทรรศน์พบการติดโรคดังกล่าว สวนสัตว์จึงทำการแยกสัตว์ที่สัมผัสกับสัตว์ป่วยออกกักขังดูอาการ ให้พนักงานที่ทำงานกับสัตว์ป่วยได้รับยาปฏิชีวนะ ฆ่าเชื้อโรคทรงสัตว์ ปิดการเข้าชมในส่วนแสดงแรด ส่วนซากแรดที่ตายได้ห่อด้วยพลาสติกหนาภายในบรรจุสารฆ่าเชื้อโรคเพื่อรอการเผาทำลาย โรค Equine Infectious Anemia ที่แคนาดา เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ทำเมตตามาตุ่มฆ่าป่าที่จับได้ใกล้บริเวณแยก Haines เมือง Yukon หลังจากตรวจพบว่าม้าผู้หนึ่งเป็นโรคโลหิตจางติดต่อในม้า เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แจ้งว่าเนื่องจากม้าผู้หนึ่งกินในแถบ Canyon Creek ซึ่งใกล้จากชุมชน จึงมีโอกาสที่เชื้อโรคจะติดต่อมาสู่สัตว์เลี้ยงน้อย แต่เจ้าของม้าที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวควรเฝ้าระวังโรค โรค Leptospirosis ที่ฝรั่งเศส พบการระบาดบนเกาะ Reunion Island โดย The Cell for Interregional Epidemiology (CIRE) แจ้งว่าไม่มีผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าวนับตั้งแต่ต้นปี 2555 จำนวน 38 ราย และได้ให้คำแนะนำว่าประชาชนควรสวมรองเท้าบูตและถุงมือเมื่อจะเข้าไปในบริเวณที่ชื้นแฉะ เช่น ทำเกษตรกรรม ปศุสัตว์ ลำสวน ตกปลา น้ำจืด ลำสัตว์ หากเป็นไปได้ให้หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำจืด ว่ายน้ำ โดยเฉพาะการเดินเท้าเปล่าในดินโคลน โรค Rabies ที่สหรัฐอเมริกา พบสุนัขจิ้งจอกที่ Zebulon รัฐ North Carolina และสุนัขจิ้งจอกที่พบในชุมชน Delaware เมือง Wayne รัฐ Pennsylvania ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า หน่วยงานสาธารณสุขของแต่ละรัฐได้แจ้งให้ผู้สัมผัสสัตว์ป่วยเข้ารับการรักษาโรคพิษสุนัขบ้าโดยด่วน ♥

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

โรค Rabies (ต่อจากจดหมายข่าวฉบับประจำสัปดาห์ที่ 17 วันที่ 23 – 29 เมษายน 2555) อาการของโรค สัตว์ที่ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้าจะเกิดอาการเป็นไข้ แสดงอาการคร่ำครวญ บ้าคลั่ง หรือแสดงอาการหงอย เชื่องซึม หากเป็นสัตว์ป่าจะสามารถสังเกตเห็นอาการที่ผิดจากลักษณะนิสัยของสัตว์ป่า เช่นพบเห็นสัตว์หากินกลางคืนออกมาในเวลากลางวัน พบเห็นสัตว์ป่าที่ซ่อนตัวหากินปรากฏตัวในเขตคนอยู่อาศัย ส่วนโรคพิษสุนัขบ้าในคน เมื่อคนได้รับเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าเข้าสู่ร่างกายจะมีเวลาฟักตัวตั้งแต่น้อยกว่าหนึ่งสัปดาห์จนถึงระยะที่ยาวนานกว่าหนึ่งปี โดยเฉลี่ยระยะฟักตัวของพิษสุนัขบ้าประมาณ 30 ถึง 60 วัน อาการเริ่มต้นจะมีไข้ ปวดตามเนื้อตัว สั่นกระตุกไม่มีสาเหตุ คันหรือแสบร้อนบริเวณแผลที่ได้รับเชื้อไวรัส เมื่อเชื้อไวรัสเดินทางเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางจะทำให้เกิดสมองและไขสันหลังอักเสบ ซึ่งจะแสดงอาการออกมาสองแบบคือ แบบคร่ำครวญ ร่างกายจะมีการตอบสนองมากผิดปกติ ตื่นเต้นตลอดเวลา นอนไม่หลับ น้ำลายและน้ำตาไหลมาก พูดไม่ได้ กลืนน้ำลายไม่ได้ เกิดการหดเกร็งของกล้ามเนื้อกระบังลมฉับพลันหากสัมผัสกับน้ำหรือลม หรือเรียกว่าอาการกลัวน้ำ กลัวลม ในที่สุดจะตายด้วยภาวะหัวใจและระบบหายใจเป็นอัมพาต หรืออาจแสดงอาการแบบเชื่องซึมซึ่งพบได้จากคนป่วยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าประมาณร้อยละ 30 อาการแบบนี้ซึ่งแสดงอาการจะยาวนานกว่าแบบคร่ำครวญ ผู้ป่วยจะเริ่มแสดงอาการเป็นอัมพาตบริเวณที่ร่างกายได้รับเชื้อ และอัมพาตจะแพร่ไปทั่วร่างกาย ผู้ป่วยจะหมดสติลงอย่างช้าๆและตายลงในที่สุด การวินิจฉัยโรค เนื่องจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่หากผู้ป่วยแสดงอาการแล้วจะมีโอกาสเสียชีวิตสูงมาก จึงไม่มีการวินิจฉัยโรคโดยการสังเกตอาการในคน การวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในคนจะทำได้โดยการชักประวัติ เช่น ชนิดของสัตว์ ลักษณะการสัมผัสกับสัตว์ (ถูกกัด ถูกเลีย ถูกข่วน ฯลฯ) สาเหตุที่ถูกสัตว์ทำร้าย ประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและบาดทะยัก ประวัติการเข้ารับการรักษารักษาโรคบางชนิด เช่นโรคไขข้ออักเสบ rheumatoid โรคมัลเรีย (วิธีการรักษาโรคนี้นี้มีผลกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า) สถานที่ที่ถูกสัตว์ทำร้าย อาชีพของผู้ป่วย ลักษณะงานของผู้ป่วย และสังเกตความรุนแรงของบาดแผลซึ่งถูกสัตว์ทำร้าย การวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จะใช้วิธีการกักขังสัตว์ที่สงสัยเพื่อสังเกตอาการของโรคพิษสุนัขบ้าอย่างน้อย 10 วัน ส่วนการวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการทำได้โดยใช้ตัวอย่างเนื้อสมองมาตรวจหาเชื้อไวรัสด้วยวิธี Fluorescent antibody test หรือวิธี PCR ส่วนการตรวจหาเชื้อไวรัสจากตัวอย่างน้ำลาย ปัสสาวะ หรือน้ำไขสันหลังของผู้ป่วยยังอยู่ในการศึกษาเพื่อประเมินความใช้ได้ของวิธี (ต่อฉบับหน้า)